

Egységes gazdasági és pártvezetés egészségügyi intézményekben

Az egyes részek egyesülése egészé: ez a folyamat ment végbe Szegeden is a városi tanáshoz tartozó egészségügyi intézmények integrálásával. Ez év január 1-től egységes szakmai és gazdasági vezetés alá került a két kórház, mindkét rendelőintézet, valamint az üzemi és a körzeti orvosi hálózat. Történt ez annak érdekében, hogy a gyógyító és az egészségügyi munka hatékonyabbá váljék, a rendelkezésre álló technikai és anyagi eszközöket jobban ki lehessen használni, s a fejlődés lehetőségei a jövőben arányosan osztódjanak szét a magas színvonalú betegellátásban intézmények és osztályok között.

A szervezetszervezésnek ez a A Szeged megyei város foka megannyi lehetőséget nyújt orvosoknak és egészségügyi dolgozóknak képzettségük továbbfejlesztésére, munkásságuk gyümölcsöztesítésére is. Törvényszerű, hogy egyik állapot megváltozása maga után vonja másokét is, egyik változás függ a másiktól. Az egészségügyben végbement integráció, az egységes szakmai és gazdasági vezetés létrejötte után szükségesszerű volt a négy intézmény 110 tagot számláló önálló pártalapszervezetéből is létrehozni egy héttagú pártvezetőséget, amely a szakmai és gazdasági vezetés politikai partnereként képes eleget tenni a megnövekedett feladatoknak.

A pártvezetőség titkáraként nagyon új még tisztségében dr. Deák György kórházi főorvos, noha ezelőtt is a két kórház alapszervezete titkára volt, aktív pártmunkás. Orvosi hivatása gyakorlása mellett most több és felelősségteljesebb a pártmunkája. Az egységes egészségügyi hálózatot kell átfigyeltetni, érvényesítenie mindenütt a párt politikáját, a párt határozatainak végrehajtását.

A több munkában és a nagyobb felelősségben egyaránt osztozik a pártvezetőség — mondotta —, amely a politikai kérdések iránt igazán hozzáértő, gyakorlott és tennivaló orvosokból, egészségügyi dolgozókból tevődött össze. A pártvezetőség titkárának helyettese dr. Magyar Sára. A gazdasági ügyeket intézi Földvári László személyzeti vezető. Szakszervezeti tisztséget töltött be eddig is Fenesi Istvánné főnővér, aki most a tömegszervezeteket fogja össze. Nőfelelős Ottlik Erzsébet nővér. Propagandista dr. Pach Eva belgyógyász és oktatási felelős dr. Farkasinszky Teréz főorvos. A négy alapszervezet közül háromban ugyancsak orvos a titkár, egyben pedig — ahol zömrel hivatali, adminisztratív munkákörök vannak többségben — gazdasági dolgozó.

Dr. Deák György hangsúlyozta, hogy az egészségügyi integráció vonzásaként mind a KISZ-ben, mind pedig a szakszervezetben is hasonló változások mentek végbe, mint a pártéletben. Példát mondott arra vonatkozóan, hogy ezelőtt a két kórháznak egy alapszervezete volt, ke-rek fél-száz taggal és két pártcsoporttal. Az egymástól távolos két intézménynek jöllehet egységes volt szakmai, gazdasági és politikai vezetése, az adottság természetéből következő, hogy a munka politikai tartalma szétaprózódott. Bármilyen érdekesnek ígérkező, közönséget és egyént egyaránt érintő volt is például egy-egy taggyűlés napirendje, témája, ahhoz kapcsolódó véleményüket, problémájukat nem mondhatták el sokan, akik pedig szót kérhettek volna, mert akkor reggeltől estig együtt ülhetnek. Ez a helyzet most megváltozott az önálló alapszervezetek létrejöttével. A nagylétszámú alapszervezet megosztottsága minőségi javulást fog eredményezni a pártpolitikai munkában.

A további igények kielégítésének felmérését most végzi, fogja össze a pártvezetőség, immár annak jegyében, amelyet az új helyzet megkövetel: a szakmai tudás csak az ugyanolyan szintű politikai képzettséggel alkot-hat egy egészet.

A jó, a célt érő hagyomány a vezetés gyakorlatban nagyon megbecsülendő. Dr. Deák György ennek tekinteli a két kórház életében eddig is honos igazgatói vizitét, amelyet ezután — a pártvezetőség javaslatára — kiterjesz-tenek a rendelőintézetekre is. Ennek a lényege: a szakmai és a gazdasági vezetők — a párt- és tömegszervezetei képviselőivel együtt — időnként meglátogatnak egy-egy osztályt. Megnézik felszereltségét, a gyógyító munka színvonalát, elbeszélgetnek az ott dolgozókkal, érdeklődnek személyes vagy egész kollektívát érintő problémák iránt. A tapasztalatokat azután összegezik és értékelik a soros főorvosi értekezlet fórumán, és ha szükséges, meghatározzák a tennivalókat, azok sürgőssége, fontossága szerint.

Széles körű munka- és cselekvési program kidolgozása előtt áll tehát a városi tanács kórházainak és rendelőintézeteinek pártvezetősége a jobb, a korszerűbb gyógyítás, a betegellátás, az orvosok és egészségügyi dolgozók munkájának segítése érdekében. Az eddiginél nagyobb teret kap például fiatal orvosok és szakkaderek körében a pályázati rendszerű tudományos munka, dolgozatok értékelése és jutalmazása is. Ezt a gyakorlatot ugyancsak kiterjesztik a rendelők, mint ahogy az intézeti etikai tanács hatáskörébe is. A gyógyító munka színvonalára, az egészségügyi dolgozók helytállására jellemző, hogy ezen a fórumon nem volt még ügy, amely fegyelmi eljárást vont volna maga után, s ez a tény nagyon biztató a jövőre nézve is.

Lódi Ferenc

A szervezés fejlesztése

A népgazdasági és a vállalati tervekben rögzített feladatok teljesítésének egyik igen hatékony eszköze az üzem- és munkaszervezés. Az elmúlt ötéves terv-időszakban néhány jelentős eredmény és sok jó példa mellett azonban a vállalatok sok esetben csak „látszat-szervezéseket” végeztek. „Univerzális” szervezőket foglalkoztattak, így lett szinte jelszó jó néhány helyen: „mert nálunk van ám szervezési munka”.

A jelenlegi körülmények között ezeket a látszatterveket már nem lehet folytatni. A létszámproblémák, a korlátozott beruházási lehetőségek és általában mindaz, amit a népgazdaság elvár a vállalatoktól: a meglévő kapacitások kihasználására kényszeríti őket, s arra, hogy a munkaerőforrások beszkülését ellensúlyozó intézkedéseket tegyenek.

A szervezés módja mindig a meglévő megoldások egyszerűsítésén alapul, s azok fejlesztését szolgálja. Kivétel nélkül minden esetben arra kell törekednie, hogy a társadalmi igények kielégítésének minőségét javítsa. A szervezés nem cél, hanem az eredményekhez vezető utak rendkívül fontos eszköze, s megfelelő alkalmazása a jelenlegi gazdasági gondok mellett elkerülhetetlen — és jó lenne, ha ezt a vállalatok végre megjegyeznék, s nem kényszerből, hanem tudatosan alkalmazzák. Szocializmust építő országunknak alapvető célkitűzése a dolgozó nép anyagi és szellemi igényeinek egyre magasabb szintű kielégítése, s ennek érdekében a vállalatoknak kötelessége a legmegfelelőbb, legcélravezetőbb eszközök felkutatása, s főleg alkalmazása.

Néhány kivételtől eltekintve, sajnos, országos méretben kijelenthető, hogy a vállalati üzem- és munkaszervezés területén az utóbbi időben nem volt előrelépés, vagy legfeljebb minimális. „1977-től kezdődően radikális változások lesznek a vállalati üzem- és munkaszervezésben” — mondta egyik előadásban Buda István munkaügyi miniszterü-

mi államtitkár. A változások első lépésének fogható fel a Munkaügyi Minisztérium nemrég kiadott 2/1977. (II. 5.) MüM. számú rendelete a vállalati üzem- és munkaszervezés egységes dokumentációs és adatszolgáltatási rendszeréről.

A rendelet értelmében a vállalatok meghatározott időközönként kötelesek beszámolni üzem- és munkaszervezési tevékenységük feltevéleiről és eredményeiről. (A rendelet első ízben az 1976. évi adatszolgáltatásokra vonatkozik.) A rendelkezés a korábbi adatszolgáltatásokhoz képest lényegesen kisebb terjedelemben, kevesebb adminisztrációs munkával és konkrét adatokra támaszkodva kívánja megvalósítani az üzem- és munkaszervezés értékelését. Az egységes adatszolgáltatás hosszabb távon megalapozza a szervezői munka eredményeinek tervezését, illetve a szervezési tervek összehangolását a többi tervekkel és segíti a vállalatokat abban, hogy a központi határozatokban található követelményeknek megfelelően értelmezzék és végezzék szervezői munkájukat.

Paragi Iлона

Munkatermelékenység és személyi jövedelmek a mezőgazdaságban

Dr. Nagy Lajos könyve

A közelmúltban jelent meg a Közgazdasági és Jogi Könyvtudományi Intézet Kiadó gondozásában a József Attila Tudományegyetem professzorának, Dr. Nagy Lajosnak a „Munkatermelékenység és személyi jövedelmek a mezőgazdaságban” című könyve, ami kisebb terjedelmű elterjesztéssel azonos a szerző akadémiai doktori értekezésével. Ez a könyv agrárközgazdasági irodalmunk legjobb alkotásai közé tartozik. Olyan átfogó tudományos elemzést tartalmazó munka, amely összhangban áll a társadalmi-gazdasági fejlődésnek követelményeivel és egyúttal a tudományágzat elméleti szintű továbbfejlesztését is szolgálja. Húsba-vérbe vágó gyakorlati problémákra keresi és adja meg a tudományos választ, ezért a szűk szakmai körökön kívül a szélesebb közvélemény érdeklődésére is számot tart.

A harmadik rész a munkatermelékenység és a személyi jövedelmek közötti kapcsolatot kutatja. Ebben a fejezetben bírálja a szerző a kérdéssel kapcsolatos polgári nézeteket, bemutatja a marxista közgazdászok közötti vitákat, s végül kialakítja a saját tudományos álláspontját, amely szerint a jövedelmek és a termelékenység közötti összefüggés népgazdasági aránytörvényként fogható fel. Ez a felfogás hasznos tanulságokat ad a gazdaságpolitika kialakítása számára. E rész foglalkozik végül a tulajdon lényeges megjelenési formáinak és az érdekeltségi típusoknak a termelékenységre gyakorolt hatásával.

A széles problémakört fel-dolgozó, szerkezetileg jól tagolt, tömör, de világos stílusban megírt színvonalas munkát nagy hasznossal fordíthatják a gazdaságelméleti kérdések iránt érdeklődő olvasók.

Dr. Sipos Miklós

A nyugdíjasok lakbér-hozzájárulásáról

Nyugdíjasokat érintő problémával fordult felvilágosítás végett szerkesztőségünkhez P. N. szegedi olvasónk. Olvasónk arra kíváncsi, hogy a nyugdíjjal együtt folyósított lakbér-hozzájárulás meddig jár részére. Mint írja, házaságot szeretne kötni egy özvegy asszonnyal, aki szintén lakbér-hozzájárulásban részesül. Úgy hallotta, hogy ilyen esetben a lakbér-hozzájárulás továbbfolyósítása megszűnik. Kéri, ismertessük, hogy a nyugdíjas, ha házaságot köt, vagy lakását elcseréli, meddig jogosult a lakbér-hozzájárulás felvételére.

A lakbér-hozzájárulástól szóló 4/1971. (II. 8.) Korm. számú rendelet szerint a lakbér-hozzájárulást személyre szólóan és egyszeri alkalommal állapították meg. A rendelet szerint a nyugdíjas bérlőt a részére megállapított lakbér-hozzájárulás változatlan összegben élete végéig illeti meg. A rendelet még azt is kimondja, hogy ha a kereső bérlő vagy másik kereső 1971. július hó 1. napját követően

nyugdíjassá válik, őt a lakbér-hozzájárulás a nyugdíjassá válás időpontjában folyósított összegben ugyan-csak élete végéig megilleti. A nyugdíjas esetében a lakbér-hozzájárulás folyósítása akkor szűnhet, ha a nyugdíjas külföldön tartózkodása miatt részére a nyugdíj folyósítása is szűnhet. Megszűnik a lakbér-hozzájárulás, ha a nyugdíjra való jogosultság is megszűnik, és a jogosult nem létesít munkaviszonyt, hanem például önálló iparosként, vagy szabad foglalkozású személyként folytat keresőfoglalkozást. Az itt említett esetekben kívül a lakbér-hozzájárulás nem szűnik meg. Nem szűnik meg a lakbér-hozzájárulás akkor sem, ha a nyugdíjas bérlői jogviszonya megszűnik. Így például nem szűnik meg a lakbér-hozzájárulás abban az esetben sem, ha a nyugdíjas a lakásbérlői jogviszonyáról a tanács javára ellenérték fejében lemond, vagy aköz sem, ha a nyugdíjas bérlő az általa bérelt lakást az államtól megvásárolja,

Dr. V. M.

A második rész a szemé-